

Nämndplan

2023

Regionala utvecklingsnämnden

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
1.1 Regionala utvecklingsnämndens uppdrag	3
1.2 Region Västerbottens vision	4
1.3 Region Västerbottens politiska styrning och mål	4
1.4 Perspektiv.....	5
1.5 Förutsättningar för planering.....	6
2 Regionmål och uppföljning.....	7
2.1 Arbetsprocess för att konkretisera fullmäktiges mål.....	7
2.2 Beskrivning av uppföljning	8
2.3 Hållbart samhälle	8
2.4 God och jämlik hälso- och sjukvård	10
2.5 Jämlik och attraktiv region.....	11
3 Uppdrag	14
3.1 Uppdrag från fullmäktige till nämnd.....	14
3.2 Uppdrag från nämnd till förvaltning	15
4 Ekonomiska förutsättningar och budget 2023	15
4.1 Nämndens plan för hållbar ekonomi	15
4.2 Årsprognos 2022	15
4.3 Budgetförändringar 2023.....	15
4.4 Fördelade budgetramar 2023	15

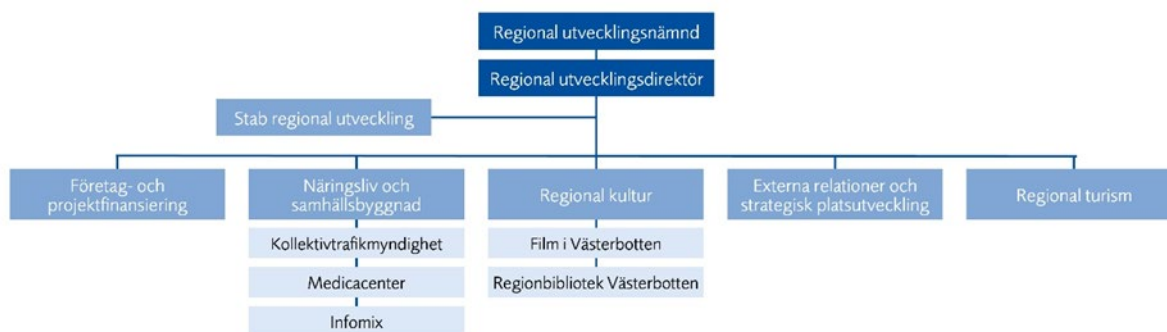
1 Inledning

1.1 Regionala utvecklingsnämndens uppdrag

Regionala utvecklingsnämnden ansvarar för att leda, driva, utveckla och samordna det regionala utvecklings- och tillväxtarbetet i länet, ett av Region Västerbottens huvuduppdrag. En viktig del i regionala utvecklingsnämndens uppdrag är att samordna och i bred samverkan ta fram, genomföra, förvalta samt följa upp den regionala utvecklingsstrategin. Den regionala utvecklingsstrategin anger gemensamt identifierade prioriteringar för det regionala utvecklingsarbetet. Den nu gällande regionala utvecklingsstrategin, *Västerbotten - en attraktiv region där olikheter skapar utvecklingskraft*, har beslutats av regionfullmäktige och gäller för perioden 2020-2030. Regionala utvecklingsnämnden ansvarar även för andra strategier, bland annat den regionala innovationsstrategin, den regionala kulturplanen och den regionala digitala agendan samt har ansvaret för att upprätta och fastställa länsplaner för regional transportinfrastruktur.

I regionala utvecklingsnämndens uppdrag finns ansvaret för regional kulturverksamhet samt regional kollektivtrafik. En viktig uppgift kopplad till det regionala utvecklingsansvaret är att besluta om användningen av vissa statliga medel för regional utveckling, bland annat investeringar i regionala utvecklingsprojekt och företag. I arbetet ingår att säkerställa att fördelningen av regionala tillväxtanslaget bidrar till en hållbar tillväxt. Många insatser i det regionala utvecklingsarbetet sker tillsammans med och via aktörer och företagsfrämjande organisationer. Förutom arbetsutskott, finns även en kulturberedning inrättad. Nämnden ansvarar även för att det finns samverkansstrukturer kring regionala utvecklingsfrågor mellan nämnden och länets kommuner. Regionala utvecklingsnämnden samordnar därför även ett antal samverkansorgan som knyter samman Västerbottens läns kommuner och Region Västerbotten för regional utveckling.

Förvaltningsorganisation

Företag och projektfinansiering ansvarar för att den regionala finansieringen via anslag 1:1 främjar en hållbar regional utveckling och tillväxt och bidrar till insatser som stärker länets utveckling. Verksamheten hanterar beslut om regionala företagsstöd, kommersiell service och projektmedel. Syftet med de regionala projektmedlen är att stärka lokal och regional konkurrenskraft i alla delar av länet. Företagsstöden ska hjälpa länets företag att få en långsiktig lönsamhet och tillväxt, vilket därigenom leder till samhällsnyttiga följd effekter.

Näringsliv och samhällsbyggnad ansvarar under begreppen näringsliv, utbildning, digitalisering, innovationsledning och samhällsbyggnad för flertalet av de strategiska inriktningar som är grundade i den regionala utvecklingsstrategin, regeringens villkorsbeslut till regionen och andra styrande dokument. Inom verksamheten finns en bredd av erfarenhet och kunskap med syfte att skapa nytta för samhälle och näringsliv, genom nätverk, strategiska program och utvecklingsinsatser både regionalt, nationellt och på EU-nivå. Inom verksamheten återfinns även Kollektivtrafikmyndigheten, Mediacenter och Centrum för tillgänglig information (Infomix).

Verksamheten för regional kultur ska främja och utveckla kulturaktiviteter som bedrivs av regionala kulturverksamheter, i kommunerna och det fria kulturlivet. Den regionala kulturplanen utgör verksamhetens övergripande styrdokument. Funktionen för regional kulturutveckling och samordning ansvarar för att samordna, driva och följa upp bolag, verksamheter och projekt utifrån de kulturpolitiska målen. I verksamheten för regional kultur ingår funktionen för regional kulturutveckling och samordning, Regionbibliotek Västerbotten inklusive sjukhusbiblioteksverksamhet, Film i Västerbotten, samt funktionen för offentlig konst.

Verksamheten för Externa relationer och strategisk platsutveckling ansvarar för Region Västerbottens årliga mötesplatser, internationellt arbete, påverkansarbete och kommunikation kring den regionala utvecklingen.

Regional turism har ett uppdrag att verka för en hållbar utveckling av besöksnäringen i Västerbottens län.

Stab regional utveckling stödjer förvaltningsledning och nämndens verksamheter i de uppdrag som vilar på regionala utvecklingsnämnden.

1.2 Region Västerbottens vision

Region Västerbottens vision är ett län där framtiden byggs tillsammans med invånare, kommuner, organisationer och näringsliv. Ett Västerbotten där möjligheter kan realiseras och alla får plats. En region där hälsa, vård och utveckling hänger ihop och stärker varandra.

Vi drivs av att hela länet ska vara en trygg och stark region som människor vill leva i, flytta till, besöka och samarbeta med. Region Västerbotten tar ansvar för att det finns en uthållig och jämlik välfärd och att arbetet med innovation ger resultat. Genom att samla krafter och dela kunskap utvecklar vi Västerbotten och bygger en hållbar framtid tillsammans. En framtid med goda livsvillkor för alla.

Vi gör skillnad för dem vi finns till för och får fler att välja Västerbotten.

1.3 Region Västerbottens politiska styrning och mål

I regionplanen anger regionfullmäktige tolv mål inom tre målområden. Nämnderna får i uppdrag att styra utifrån målen och sätter indikatorer för att följa upp hur de uppfylls inom sitt ansvarsområde. Utgångspunkten är att målen ska vara tvärssektoriella och att alla nämnder ska kunna arbeta med dem. Vissa av målen är dock av den karaktären att de inte gäller för alla. Dessa mål riktas därför till berörda nämnder.

REGION VÄSTERBOTTENS MÅL:

Hållbart samhälle

Västerbotten har världens bästa
och mest jämlika hälsa

Västerbotten är
det barnvänligaste länet

Västerbotten har trygga invånare
med inflytande och delaktighet
och ett rikt samt aktivt
kultur- och föreningsliv

Västerbotten är en ledande
miljöregion

God och jämlik hälso- och sjukvård

Vi har en nära, tillgänglig och
personcentrerad vård i hela länet

Vi levererar jämlik och jämställd
hälso- och sjukvård av hög kvalitet

Vi är en attraktiv arbetsgivare
med personal som trivs
och utvecklas hos oss

Vi har en långsiktig
hållbar ekonomi

Jämlik och attraktiv region

Vi är en inkluderande, attraktiv
och innovativ samverkanspartner

Vi är ledande inom forskning,
innovation och digitalisering

Västerbotten är en attraktiv
och jämställd region att leva
och verka i samt flytta till

Västerbotten har ett klimat för
ökad tillväxt av jobb och företag

1.4 Perspektiv

I regionplanen fastställs även fyra perspektiv som ska genomsyra all verksamhet inom hela Region Västerbottens välfärds- och utvecklingsuppdrag och finnas med för varje mål vid planering, beslut, genomförande och uppföljning.

- Värde för invånaren: säkra att det vi gör skapar värde för invånaren
- Hållbarhet: social, ekologisk och ekonomisk
- Jämställdhet, jämlikhet och mångfald
- Omställning till förebyggande arbete.

Perspektiven ska genomsyra all verksamhet och ge vägledning i hur verksamheterna ska planerna, utveckla, arbeta och följa upp sin verksamhet. Nämndens tolkning av perspektiven och deras innebörd visar riktning vid konkretisering av verksamhetsplanen och i arbetet för att uppnå målen.

Region Västerbotten ställer nu om för en långsiktig hållbar ekonomi. Inom varje mål ska vi arbeta för att effektivisera och minska vår resursanvändning. Hur vi lyckas med det är avgörande för att vi ska kunna leverera framtidens hälso- och sjukvård och finansiera nödvändiga investeringar och utveckling.

Värde för invånare: säkra att det vi gör skapar värde för invånaren

Invånarnas välmående och livskvalitet samt den fysiska platsens välmående är utgångspunkten för verksamheten, Region Västerbotten ska bidra till hela länets utveckling. Det är även utgångspunkten för de långsiktiga övergripande hållbarhetsmålen för regional utveckling. Ett nära och förtroendefullt samarbete med länets kommuner är grunden för att veta vad som är viktigt för länets invånare. Lokal kännedom och förankring ska alltid värderas när utvecklingsinsatser planeras och organiseras.

Hållbarhet: social, ekologisk och ekonomisk

Regionala utvecklingsnämnden definierar hållbarhet i tre delar, social, ekologisk och ekonomisk. Perspektiven används vid planering, genomförande och uppföljning av det regionala utvecklingsarbetet. En integrering av perspektiven ska genomsyra både den egna arbetsmiljön och det regionala utvecklingsuppdraget. Nämndens arbete ska bidra långsiktigt till de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Hållbarhetsperspektivet förstärks av de tre inriktningar som ska genomsyra regionalt utvecklingsarbete: Sammanhållen region, Jämlik och jämställd inkludering samt Föregångare i omställning.

Social

Social hållbarhet handlar om att skapa jämlika och jämställda samhällen utan orättfärdiga skillnader och där alla människors lika värde står i centrum. Med social hållbarhet avses jämställdhet och mångfald inklusive integration och andra sociala dimensioner. Verksamheten utgår från grundprincipen om alla människors lika värde och organisationen arbetar långsiktigt med mångfald, jämställdhet och jämlikhet. Se närmare nedan.

Ekologisk

Ekologisk hållbarhet handlar om att skydda och vårda ekosystemens långsiktiga produktivitet. För att människor och allt annat levande ska kunna andas, äta, leva och fortplanta sig är vi beroende av ekologisk hållbarhet i form av bland annat ett stabilt klimat, rent vatten, ren luft, levande och giftfria jordar och en mångfald av arter i ekosystemen. Den ekologiska hållbarheten ska genomsyra det regionala utvecklingsarbetet, i planer och program, i verksamheten, när Region Västerbotten finansierar andra aktörers utvecklingsinsatser och vid samarbete med kommuner och andra aktörer. Region Västerbotten arbetar för en minskad klimatpåverkan, ett effektivt användande av naturresurser, minskade utsläpp av skadliga ämnen, och insatser som utvecklar den biologiska mångfalden, och en beredskap för klimat- och miljöförändringar. Det är också viktigt att beakta att verksamhetens insatser inte leder till en minskad ekologisk hållbarhet i andra delar av världen.

Den regionala utvecklingsstrategin, med stöd i EU:s gröna giv och EU:s handlingsplan för cirkulär ekonomi kan organisationen som regionalt utvecklingsansvarig stötta en utveckling mot en mer cirkulär ekonomi på flera sätt och verka för en cirkulär plats år 2030. En cirkulär plats ser möjligheter och använder sina tillgångar för att skapa goda ekonomiska förutsättningar, samtidigt som den bidrar till omställningen mot ökad hållbarhet. Att bygga kapacitet för en ökad kunskap om cirkulär omställning gynnar både den sociala, ekonomiska och ekologiska hållbarheten.

Ekonomisk

Ekonomisk hållbarhet handlar om att förvalta och utveckla mänskliga och materiella resurser, utan att medföra negativa konsekvenser för den ekologiska eller sociala hållbarheten. Ekonomiskt hållbar utveckling ska bidra till en varaktig och inkluderande utveckling för en cirkulär plats där varje generation bär kostnaderna för sin egen konsumtion och den utveckling och tillväxt som den beslutar om. En del i att uppnå ekonomisk hållbarhet är att tillämpa god ekonomisk hushållning, att åstadkomma bästa möjliga resultat med tillgängliga resurser. God ekonomisk hushållning handlar om att åstadkomma bästa möjliga resultat med tillgängliga resurser. Såväl verksamhetsmässiga som finansiella mål ska uppnås genom att verksamheten bedrivs långsiktigt, ändamålsenligt och effektivt i enlighet med lagar, regler och normer. Av stor vikt är en ekonomi i balans, att finansiella resurser medföljer beslut som rör verksamheten och att det ska finnas en balans mellan kvalitet och resursutnyttjande.

Jämställdhet, jämlikhet och mångfald

Jämlikhet och mångfald innebär att utgå från alla människors lika värde oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Jämställdhet innebär att kvinnor och män har samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter inom alla områden i livet. En viktig aspekt är också att varken kvinnor eller män utgör några enhetliga grupper utan fler faktorer som exempelvis ålder och bakgrund påverkar och samspelar. Genom inkludering ges möjlighet till deltagande i samhällsutvecklingen vilket bidrar till en hållbar regional utveckling.

Omställning till förebyggande arbete

Region Västerbotten bidrar genom det regionala utvecklings- och tillväxtarbetet i länet med grundförutsättningar för att bedriva ett förebyggande och hälsofrämjande arbete. Länetns invånare ska ha tillgång till det som behövs för att kunna leva, verka, känna delaktighet och trygghet i Västerbotten, vilket i sin tur på olika sätt bidrar till att förebygga ohälsa.

1.5 Förutsättningar för planering

På kort tid har händelser i omvärlden påverkat förutsättningarna för regional utveckling. Det är av stor vikt att regionala utvecklingsnämnden fortsätter utveckla och stödja beredskapen för att snabbt kunna agera regionalt tillsammans med länetns aktörer vid händelser såsom större samhällskatastrofer, större etableringar och varsel. Norra Sverige och Västerbotten befinner sig sedan en tid i en expansiv fas med nya möjligheter till tillväxt, innovationer och utveckling. Den omställning som måste till för att möta dessa nya möjligheter ska genomföras samtidigt som stora samhällsförändringar utmanar det regionala ledarskapet.

En ny EU-programperiod och en ny sammanhållningspolitik påverkar den regionala finansieringen. Som exempel minskar andelen EU-medfinansiering för projekt inom vissa program vilket bedöms öka anspråken på regional finansiering. Fortsatta insatser för att underlätta för företagsetableringar i länet behövs, likväl som

stöd till länets företag att nå ut på den internationella marknaden och att attrahera investeringar till Västerbotten. Av särskild vikt är det att stödja den växande energi- och batteribranschen, livsmedelsnäringen och skogsnäringen i länet inte minst för att stödja den gröna omställningen. Särskilt prioriterat utöver de områden som redan nämnts är att bidra till förståelse för de ökade energibehoven i norr, fortsatta satsningar på elektrifiering samt stödja omställning mot biobränsle.

Den gröna omställningen och behovet att stödja länets möjligheter till en hållbar tillväxt ställer krav på nya lösningar. Genom nationellt och internationellt påverkansarbete ska länets möjligheter till en hållbar utveckling tillvaratas.

En fortsatt utveckling och implementering av innovativa, särskilt digitala lösningar behövs. För att kunna tillvarata digitaliseringens möjligheter ska Region Västerbotten verka för en fortsatt utbyggnad av bredband i syfte att ge goda grundförutsättningar. En ny digital strategi för Västerbotten utgör grunden för samordnade utvecklingsinsatser. Viktiga områden kommer vara insatser för att öka den digitala delaktigheten i samhället och öka kunskapen om hur digitaliseringens möjligheter på olika sätt kan främja hållbar utveckling.

Nämndens kapacitet att möjliggöra fler och större utvecklingsinsatser genom extern finansiering behöver öka. Region Västerbotten har en viktig roll som finansiär av investeringar i hållbar regional utveckling i länet och ska satsa medlen där de bedöms göra mest nytta.

Inom samtliga sakområden ska Västerbottens ställning som en attraktiv region att leva och vistas i stärkas. Besöksnäringen är en bransch av särskild vikt för regionens attraktivitet. Ett levande och dynamiskt kulturliv bidrar till hållbara och attraktiva livsmiljöer, stärker samhällets demokratiska grundvalar och skapar förutsättningar för bildning, livslångt lärande, platsbaserat konstnärskap och kreativitet. Den regionala kompetensförsörjningen är en förutsättning för att kunna möta upp ett samhälle i snabb förändring. Matchning av kompetens mot behov, och möjliggörandet av livslångt lärande och hållbart arbetsliv är viktiga inslag. Nämnden ska genom det regionala kompetensförsörjningsuppdraget fortsätta driva och utveckla samverkan i länet för en långsiktig hållbar kompetensförsörjning. För att bidra till en sammanhållen region ska Region Västerbotten ta fram förslag till regionalt serviceprogram för att stärka tillgång till service i hela länet. Som regional kollektivtrafikmyndighet och som finansiär av kollektivtrafik över kommungräns verkar nämnden för en kollektivtrafik som inte bara binder samman länet utan knyter ihop Västerbotten med omvärlden.

Kollektivtrafiken har en viktig betydelse för att minska länets utsläpp av växthusgaser genom omställning till förnyelsebara drivmedel samt genom att tillhandahålla attraktiva kollektivtrafiklösningar som svarar mot behoven i en växande region. Kollektivtrafiken behöver göras tillgänglig för de flesta personer med funktionsnedsättning. Under perioden väntas fortsatta utmaningar med kostnadsutveckling, en stark återhämtning av antalet resor om än som förändrade resemönster och positiva utmaningar som en expansiv utveckling i länet ställer på flexibilitet i långsiktiga planeringsförutsättningar. Avtal och planer gäller för långa planeringsperioder.

I nämndens uppdrag ingår ansvar för länets samlade infrastrukturplanering. Särskilt prioriterat under perioden är att möta de utmaningar som industrietableringarna i norr och behovet av en grön omställning ställer på en väl utbyggd infrastruktur. Det innefattar bland annat att verka för färdigställande av hela Norrbotniabanan samt en elektrifiering av tvärstråket. Det är av stor vikt att stödja en god infrastruktur i öst-västlig riktning.

Samverkan med länets kommuner för regional utveckling är av största vikt för en långsiktig hållbar regional utveckling i Västerbotten. Under perioden ska fastställda överenskommelser om samverkan implementeras.

2 Regionmål och uppföljning

2.1 Arbetsprocess för att konkretisera fullmäktiges mål

Regionala utvecklingsnämnden har beslutat om en målmodell som används för att konkretisera och bryta ned regionfullmäktiges mål. Målmodellen beskriver även hur nämnden har att förhålla sig till uppdraget att leda, driva, utveckla och samordna det regionala utvecklings- och tillväxtarbetet i länet. Nämnden har dels att förhålla sig till regionplanen som det högsta styrande dokumentet för Region Västerbotten som organisation, och dels den regionala utvecklingsstrategin (RUS) som är hela länets strategi. Den regionala utvecklingsstrategin har fastställts av regionfullmäktige, och är grundläggande styrande dokument för ett av Region Västerbottens två huvuduppdrag. För att underlätta uppföljning, utvärdering och lärande av nämndens arbete i en större helhet, har ett ramverk för strategiskt lärande utarbetats och en agenda för strategiskt

lärande fastställts. Den regionala utvecklingsstrategin följs upp i särskild ordning, och återrapporteras årligen till regeringen.

De mål som fastställts i regionplanen är ofta långsiktiga och kopplar an till längre tidsperspektiv, likaså avser nu gällande regional utvecklingsstrategi perioden 2020-2030. Nämnden konkretiserar arbetet med fullmäktiges mål genom att bryta ned målen i ettåriga verksamhetsplaner enligt en så kallad program- eller effektlogik. Verksamhetsplanen tar samtidigt ta sikte på vilka effekter och resultat som nämnden vill uppnå på lite längre sikt utifrån nämndens uppdrag, vilket innebär att målen kan kvarstå över tid.

Under 2022 har regionala utvecklingsnämnden beskrivit hur nämnden avser bidra till de övergripande målområden som regionfullmäktige fastställt med utgångspunkt i de planeringsförutsättningar som tagits fram för kommande period. Den beskrivna inriktningen ligger till grund för förvaltningens framtagande av förslag till nämndens verksamhetsplan för året 2023. Översyn av nämndens delmål och indikatorer har genomförts med stöd av en enhetsövergripande arbetsgrupp inom förvaltningen, samt i dialog med tjänstepersoner, ledningsgrupp och nämnd.

Kulturutskottet och kollektivtrafikutskottet har berett förslag till skrivningar, delmål och indikatorer i nämndplanen som är knutna till regional kulturverksamhet respektive kollektivtrafik. Regionala utvecklingsnämndens arbetsutskott har berett övriga delar av nämndplan inför beslut.

2.2 Beskrivning av uppföljning

För att följa utvecklingen mot måluppfyllelse, följs ett antal fastställda indikatorer upp under året. Tidpunkt för uppföljning varierar. De indikatorer som används för att följa utvecklingen är dels uppföljning från egna system, men för ett antal delmål följs även nationella indikatorer.

För bedömning av nämndens bidrag till fullmäktigemålen och nämndens delmål vid respektive uppföljningstillfälle, görs en helhetsbedömning av bidrag till måluppfyllelse under perioden. Den sammanvägda bedömningen tar hänsyn till genomförda aktiviteter och insatser under perioden, samt utfall av indikatorer i förhållande till de målnivåer som anges i nämndplanen.

Förslag till målbedömning bereds via regionala utvecklingsförvaltningens ledningsgrupp, och överlämnas till nämnden för beslut.

2.3 Hållbart samhälle

Mål 2. Västerbotten är det barnvänligaste länet

Nämnden ska verka för ett varierat kulturutbud för barn och unga i hela länet, där kulturen är en självklar del av vardagen. För att möta behovet är samverkan en förutsättning - mellan kulturinstitutioner och kulturorganisationer, näringsliv, skola, kulturskola och civilsamhället samt enskilda konstnärer och kulturskapare. Nämnden kan genom olika insatser, exempelvis arrangörsstöd, verka för att barn och unga ges förutsättningar för delaktighet och inflytande. Prioriterade insatser under året handlar om att fortsatt stärka barnrättsperspektivet och bidra till bättre förutsättningar för barn och unga att ta del av och skapa kultur. Region Västerbotten har också ett ansvar för att stödja urfolket samerna och nationella minoriteters kultur och skapande.

Delmål	Indikatorer	Utfall 2021	Mål 2023
Mål 2.1 RUN verkar för att barn och unga ges förutsättningar för att vara delaktiga och påverka utvecklingen i kultur- och föreningslivet.	Andel bidragsformer som är anpassade utifrån ett barnrättsperspektiv	0 %	75 %
	Antal insatser för att ge barn och unga möjlighet till eget skapande av film	99	90

Delmål	Indikatorer	Utfall 2021	Mål 2023
	Andel folkbibliotek i länet vars personal genomgått Region Västerbottens utbildning i metoden tjänstedesign, användardriven verksamhetsutveckling, med fokus på målgruppen barn och unga	25 %	100 %

Mål 3. Västerbotten har trygga invånare med inflytande och delaktighet och ett rikt samt aktivt kultur- och föreningsliv

Nämnden ansvarar för att förverkliga den nationella kulturpolitikens mål och de regionala mål som fastställts i den regionala kulturplanen. Regionala utvecklingsnämnden ska under 2023 främja närhet till regional kulturverksamhet i hela länet, samt verka för att den kulturella infrastrukturen är tillgänglig och jämlik i Västerbotten. Kunskapshöjande insatser och tillgång till konst och kultur i olika miljöer är viktiga utvecklingsområden. Läsförmedlande åtgärder är betydelsefulla för att stärka demokrati och verka för en god samhällsutveckling. Västerbotten ligger i traditionellt samiskt område, Sápmi. Urfolket samernas kultur och kulturarv är en viktig del av norra Sveriges samlade kulturuttryck, insatser som tillgängliggör och synliggör urfolket samernas kultur inom befintliga och nya strukturer i kultursektorn är särskilt angeläget. Filmproduktioner från Västerbotten har under de senaste åren rönt såväl nationella som internationella framgångar och ska fortsatt verka för att stärka den professionella produktionen av film, tv-drama och dokumentär. Regionala utvecklingsnämnden arbetar med attraktiva livsmiljöer genom ett aktivt stöd till civilsamhället. Länets utmaningar kring hållbarhet, integration och social välfärd möts effektivast i samverkan med civilsamhället.

Delmål	Indikatorer	Utfall 2021	Mål 2023
Mål 3.1 RUN verkar för att den kulturella infrastrukturen är tillgänglig och jämlik i hela länet.	Bibehållen närvaro av regionalt finansierade verksamheter i regionens kommuner* (*Uppgift avser antal aktiviteter som registreras i Kultur databasen och som omfattar rapportering av verksamheter som får finansiering via kultursamverkansmodellen. Utöver detta, utgår även stöd från Region Västerbotten till andra kulturverksamheter som ej är redovisade i denna uppgift.)	1 223	1 223
	Antal filmproduktioner som medfinansierats av Film i Västerbotten	39	20
	Antal insatser för att ge tillgång till konst och kultur i en sjukhusmiljö	99	200

Mål 4. Västerbotten är en ledande miljöregion

Nämnden bidrar till att länet kan vara en föregångare i omställningen mot ett miljömässigt hållbart samhälle genom de regionala utvecklingsinsatser som genomförs. I länet finns resurser som förnybara energikällor, naturresurser, kunskap, ett drivet näringsliv, civilsamhälle och invånare och inte minst forskning och kunskap som innebär en fördel i att utveckla en beredskap för klimatförändringarna. För att kunna påverka de långsiktiga förutsättningarna för en grön omställning till ett samhälle med låg klimatpåverkan, är tidiga insatser för att påverka skeenden på internationell och nationell nivå viktiga. Att gå före i omställningsarbetet bidrar till ett starkt konkurrenskraftigt näringsliv, ökad attraktivitet och möjliggör bioekonomisk tillväxt. Kollektivtrafiken har en viktig roll att spela i arbetet för att minska länets utsläpp av växthusgaser genom att vara attraktiv och tillgänglig för invånare och besökare, och genom en fortsatt omställning till förnyelsebara drivmedel. Fortsatt arbete för att implementera den antagna regionala livsmedelsstrategin och bidragande till förverkligande av länets skogsstrategi är viktiga verktyg.

Delmål	Indikatorer	Utfall 2021	Mål 2023
Mål 4.1 RUN arbetar för att öka kollektivtrafikens andelar av det motoriserade resandet och för att minska kollektivtrafikens miljöbelastning i Västerbotten.	Kollektivtrafikens marknadsandel av det motoriserade resandet utvecklas mot målet 25 procent marknadsandel år 2025.*Målnivå 2023 kompletteras i samband med årsredovisning 2022	10 %	
	Andel förnybart drivmedel i upphandlad kollektivtrafik utvecklas mot målet 75 % år 2025. Ökning per år 5 procentenheter.	74 %	65
Mål 4.2 RUN bidrar till en hållbar energiförsörjning med låg klimatpåverkan samt förutsättningar för den gröna omställningen	Antal framtagna positioner om resurseffektivitet, låg klimatpåverkan och en bioekonomisk tillväxt		4
	Förslag till strategi för energi tas fram. (0=Ej påbörjat, 3=En första version av förslag till strategi är framtagen)		3
Mål 4.3 RUN bidrar till att andelen närproducerad* mat som serveras i de offentliga köken i Västerbotten ökar.	Antal genomförda insatser som samlar offentliga aktörer i Västerbotten		2

2.4 God och jämlik hälso- och sjukvård

Mål 7. Vi är en attraktiv arbetsgivare med personal som trivs och utvecklas hos oss

Nämndens bidrag till regionmålet fokuserar på att utveckla en mer tillitsbaserad ledning och styrning med ett förhållningssätt som bygger på delaktighet, förtroende och respekt.

Delmål	Indikatorer	Utfall 2021	Mål 2023
Mål 7.1 Inom RUN ska det finnas ett tillitsfullt förhållningssätt för ledning och styrning mellan arbetsgivare och medarbetare som bygger på delaktighet, förtroende och respekt.	Gott ledarskap (HME)	80 %	82 %
	Gott medarbetarskap (HME)	73 %	77 %
	God arbetsmiljö (HME)	75 %	77 %

Mål 8. Vi har en långsiktigt hållbar ekonomi

Det regionala utvecklingsarbetet syftar till att skapa förutsättningar för en hållbar ekonomisk och demografisk utveckling i länet vilket innebär långsiktigt mer stabila ekonomiska ramar för Region Västerbotten. Nämndens verksamhet har flera olika typer av resurser att använda för att nå uppsatta mål. Det finns både en basbudget och olika typer av medel som nämnden disponerar alternativt förmedlar för att finansiera investeringar och regionala utvecklingsinsatser som görs av andra. Därtill finns möjlighet att ansöka om olika typer av projektmedel, från EU och från nationell nivå. Dessa resurser ska samspela och balanseras mot varandra för att ligga i linje med fastställda prioriteringar och ge förutsättningar för att nå så hög måluppfyllelse som möjligt. Under 2023 kommer det att vara särskilt prioriterat att följa utvecklingen inom den regionala kollektivtrafiken.

Regionala utvecklingsnämnden genomför det regionala utvecklingsuppdraget och bidrar till en hållbar regional tillväxt och en långsiktigt hållbar ekonomi med stöd av den regionala utvecklingsstrategin för 2020-2030 som fastställts av regionfullmäktige, och som samlar aktörer i länet genom de prioriteringar som där uttrycks. Inom det regionala utvecklingsuppdraget genomförs utvecklingsinsatser som leder till en attraktiv region med ökade möjligheter till fler och växande företag, fler arbetstillfällen, fler invånare och därmed ökade skatteintäkter till Region Västerbotten. Årlig uppföljning av villkorsbeslut redovisar de regionala utvecklingsinsatser som genomförts respektive år, och redovisas för regionala utvecklingsnämnden i särskild ordning.

Delmål	Indikatorer	Utfall 2021	Mål 2023
Mål 8.1 RUN ska hålla lagd budget	Utfall mot lagd budget	26,1	0
	Utfall mot lagd budget - kollektivtrafik	24	0
Mål 8.2 RUN ska minska kostnaderna för tjänsteresor* med 15 procent jämfört med utfall 2022 (*exklusive projekt)	Utfall kostnad för tjänsteresor mot utfall 2022 exklusive projekt		15
Mål 8.3 RUN utvecklar sin strategiska planering och uppföljning av det regionala utvecklingsuppdraget	Handlingsplan 2023 för agenda för strategiskt lärande är genomförd	Svar saknas	
	Antal genomförda uppföljningsdialoger inom regionala utvecklingsförvaltningen		10

2.5 Jämlik och attraktiv region

Mål 9. Vi är en inkluderande, attraktiv och innovativ samverkanspartner

Som regionalt utvecklingsansvarig har regionala utvecklingsnämnden ett utpekat ansvar att samverka med länsstyrelse, andra berörda statliga myndigheter och länets kommuner. Nämnden ska fortsätta utveckla samverkan med länets aktörer inom regionala utvecklingsfrågor. Samverkan ska vara effektiv, inkluderande, förtroendeskapande och fokusera på att hitta lösningar på gemensamma utmaningar, genom samlade krafter och stort utbyte av erfarenheter och idéer.

Som grund för samverkan med länets kommuner, finns överenskommelse om samverkan för regional utveckling. I överenskommelsen framgår att samverkansresultat och effekter på den regionala utvecklingen följs upp och utvärderas i huvudsak inom ramen för arbetet med den regionala utvecklingsstrategin och kommunernas verksamhetsuppföljning. Överenskommelsen följs upp genom löpande utvärdering. Vid utvärderingen och aktualitetsprövningen förs dialog kring överenskommelsen i sin helhet, vad gäller arbetsformer och resultat samt dess finansiering och samverkansstruktur.

Delmål	Indikatorer	Utfall 2021	Mål 2023
Mål 9.1 RUN utvecklar den strategiska platsutvecklingen för att öka regionens attraktivitet	Andel deltagare på RUN:s mötesplatser som förflyttat sig uppåt i Engagemangstrappan* oberoende vart i trappan man startar.	57 %	65 %
	Antalet unika aktörer och sammanlagd beläggning på North Sweden Stockholm Office	26	34
Mål 9.2 RUN har en nära och tillitsfull samverkan med länets kommuner som tillsammans stärker kraften för en hållbar regional utveckling	Delutvärdering av samverkansöverenskommelsen mellan länets kommuner och Region Västerbotten, (3 = Helt genomfört - intervjuer har genomförts, sammanställts och redovisats för regionala utvecklingsnämnden, 2 = intervjuer har genomförts och sammanställts, 1 = intervjuer har genomförts, 0 = ej påbörjat)		3

Mål 10. Vi är ledande inom forskning, innovation och digitalisering

Regionala utvecklingsnämnden ska stärka Västerbottens förmåga och kapacitet till innovationer genom insatser för ökad inkludering, höjd kompetens samt tillgängliggörande av stöd, miljöer och mötesplatser för innovation.

Genom att bidra till fortsatt utbyggnad av bredband ges goda grundförutsättningar för att tillvarata digitaliseringens möjligheter. Som en grund för samordnade utvecklingsinsatser finns en ny regional digital strategi för Västerbottens län. En viktig prioritering för insatser under året är att öka kunskapen hos företag, länets kommuner, allmänhet, samt andra offentliga organisationer om hur digitaliseringens möjligheter på olika sätt kan användas för att främja en hållbar regional utveckling.

Delmål	Indikatorer	Utfall 2021	Mål 2023
Mål 10.1 RUN utvecklar och stärker såväl förmåga som kapacitet till innovation hos aktörer i Västerbotten och därigenom öka tillväxt-, konkurrens- och attraktionskraft på ett hållbart sätt	Antal deltagande organisationer i innovationsekosystemnätverket		58
	Antal genomförda träffar inom Innovationsnätverk Västerbotten		4
Mål 10.2 För att stärka de digitala förutsättningarna för länets invånare, företag och organisationer ska RUN utveckla och stärka såväl kapacitet som förmåga till digitalisering hos offentlig sektor, näringsliv, akademi och civilsamhället.	Antal organisationer som deltagit i aktiviteter för ökad kompetens kring hur organisationer, inom såväl offentlig sektor som näringsliv, tillvaratar digitaliseringens möjligheter	45	30
	Antal personer som deltagit i kompetensutvecklingsinsatser för hur man tillvaratar digitaliseringens möjligheter	1 043	

Mål 11. Västerbotten är en attraktiv och jämställd region att leva och verka i samt flytta till

Västerbotten ska vara en levande plats och en cirkulär plats, en plats där människor vill stanna för ett kortare besök eller för livet. Nämnden ska inom ramen för sitt regionala utvecklingsuppdrag bidra till utvecklingen av en hållbar besöksnäring i länet. En prioriterad insats under året är att utreda långsiktiga regionala förutsättningar att marknadsföra Västerbotten som en attraktiv region. Under året ska verksamheten stärka arbetet och samverka med kommuner inom området samhällsplanering. Fokus kommer att vara på att erbjuda stöd och kunskap till kommuner och skapa former för erfarenhetsutbyte mellan kommuner. Nämnden ska även utveckla den strategiska platsutvecklingen arbeta för att stödja, utveckla, kommunicera och marknadsföra länets dragningskraft. Genom ett väl fungerande transportsystem och en kollektivtrafik tillgänglig för personer med funktionsnedsättning eftersträvas god tillgänglighet för alla som bor, besöker och verkar i länet. Utformningen av olika anpassningar och valbara lösningar för individer att resa kollektivt främjar sannolikt en god tillgänglighet för alla.

Delmål	Indikatorer	Utfall 2021	Mål 2023
Mål 11.1 RUN bidrar till att utveckla en hållbar besöksnäring som bidrar till att lyfta Västerbotten som effektiv, tillgänglig och attraktiv region.	Samverkansaktiviteter och/eller kompetensträffar	50	30
	Deltagarna på aktiviteter ska efter genomförd aktivitet vara nöjda, genomsnitt 4 i betyg på skala 1-6.	5,3	4
Mål 11.2 RUN bidrar till utvecklingen av attraktiva inkluderande livsmiljöer utifrån ett rumsligt perspektiv	Struktur för interna arbetet med rumslig planering finns framtagen (0=Ej påbörjat, 3=En struktur är framtagen för det interna arbetet)		3

Delmål	Indikatorer	Utfall 2021	Mål 2023
Mål 11.3 RUN tillhandahåller och utvecklar ett väl fungerande transportsystem i syfte att uppnå en god tillgänglighet för resor och transporter för alla som bor och verkar i länet.	Upparbetad budget (ackumulerat) samt i relation till andel tillgängliga medel utifrån Länstransportplanen* (*Länstransportplanen är 12-årig och de totalt avsatta medlen för hela perioden uppgår till 957 miljoner kronor)Målnivå för 2023 tas fram i samband med årsredovisning 2022.	165,6	
Mål 11.4 RUN förbättrar tillgänglighet i kollektivtrafiken för personer med funktionsnedsättning	Utbyggnad av ledsagning i kollektivtrafiken (Värde anges enligt skala 0-5, där 0 = Arbete ej påbörjat, 5 = Slutfört (Mötesplats för ledsagning öppnad i Lycksele).		5
	Utpekade bytespunkter anpassade för personer med funktionsnedsättning enligt en miniminivå (anges som värde 0 = 5 där 0 = Arbete ej påbörjat, 5 = Slutfört (beslut är fattat om vilka trettio bytespunkter som senast år 2030 ska vara anpassade för personer med funktionsnedsättning enligt miniminivå beskriven i Länstrafikens hållplatshandbok)		5
	Antal direkta enkelturer med buss och tåg mellan alla kommuncentrum i länet* (*Målnivå för 2023 utgår från 2022 års utfall med ambition att minst bibehålla 2022 års nivå. Uppgift om målnivå kompletteras när utfall för 2022 summerats.)		

Mål 12. Västerbotten har ett klimat för ökad tillväxt av jobb och företag

Genom samverkan med länets kommuner och länets övriga aktörer ska villkoren förbättras för Västerbottens näringsliv. Insatser ska genomföras för att underlätta export, etableringar och internationella investeringar, och ge förutsättningar för etableringar och omställning i Västerbotten.

Länets kompetensförsörjning är av avgörande betydelse för den regionala utvecklingen och för möjligheterna att hantera den demografiska utmaningen. Med de stora etableringar som sker i norra Sverige, är tillgång till en god kompetensförsörjning av stor vikt för att ta tillvara de möjligheter som etableringarna ger. Regionala utvecklingsnämnden har ett uppdrag att leda samverkan mellan kommunerna i länet i deras roll i det livslånga lärandet, och verka för en långsiktigt hållbar kompetensförsörjning.

Region Västerbotten har en viktig roll som finansjär av insatser som görs av olika aktörer i länet. Den regionala finansieringsagendan ligger till grund för nämndens arbete på detta område. En viktig prioritering för 2023 är att utveckla verksamhetens arbete med den regionala finansieringen för hållbar regional utveckling. Den regionala finansieringen är ett verktyg för att i samverkan möta regiongemensamma utmaningar genom att bidra till genomförandet av RUS övergripande hållbarhetsmål, prioriteringar och inriktningar utifrån såväl ett länsövergripande perspektiv som lokala förutsättningar i länet.

Delmål	Indikatorer	Utfall 2021	Mål 2023
Mål 12.1 RUN samordnar och bidrar till regionala kompetensförsörjningsinsatser som stimulerar ett livslångt lärande och	Antal samverkansplattformar för erfarenhetsutbyte inom utbildning och näringsliv som upprätthålls.	5	3

Delmål	Indikatorer	Utfall 2021	Mål 2023
bidrar till att attrahera kompetens till Västerbotten	Antal nätverksträffar som Region Västerbotten deltar vid i syfte att stärka YH och samordna utbudet i hela länet		2
Mål 12.2 RUN utvecklar strukturer för att främja länets export, etableringar, internationella investeringar samt en ekonomisk transformation genom smart specialisering	Antal lärande och erfarenhetsträffar inom internationalisering som genomförs med kommuner	18	6
	Strategi för smart specialisering är framtagen	Svar saknas	
	Antal träffar/sammankomster som genomförs för att samla länets aktörer för regional exportsamverkan		5
Mål 12.3 RUN främjar strukturer och insatser för att stärka näringslivets förnyelseförmåga och entreprenörskap enligt hållbarhetsaspekterna.	Antal digitala branschdialoger	10	2
	Antal digitala dialoger med näringslivsenheterna	5	6
Mål 12.4 RUN investerar i hållbar regional utveckling där finansierade regionala utvecklingsinsatser, projekt och företagsstöd, använder hållbarhet* som hävstång för stärkt innovationsförmåga och för att identifiera hållbara lösningar på samhällsutmaningar. * Med hållbarhet avses social (jämsällldhet, mångfald inklusive integration och andra sociala dimensioner), ekologisk (miljö och klimat) samt ekonomisk.	Antal av RUS prioriteringar som beviljats projektmedel (anslag 1:1)	6	6
	Andel av företagsstöden som fördelas till investeringsområde A*	69	Minst 60 %
	Andel företag drivna av kvinnor som tar del av företagsstöd		28
	Andel projekt som använder mångfald, jämsällldhet samt miljö och klimat som verktyg (för planering, genomförande eller uppföljning) i projektet		100 %

3 Uppdrag

3.1 Uppdrag från fullmäktige till nämnd

Status	Uppdrag	Periodicitet	Slutdatum
 Ej påbörjad	Kartlägga och optimera samverkans- och mötesstrukturer för att frigöra tid och eller minska bemanning Uppdraget riktas till alla nämnder med särskilt uppdrag till regionstyrelsen att samordna	Tertial: apr, aug, dec	2023-12-31
 Ej påbörjad	Genomföra kartläggning av tjänster och funktioner som kan optimeras, arbetsuppgifter som kan effektiviseras och delar där ambitionen kan sänkas alternativt pausas. Riktas till alla nämnder med särskilt uppdrag till regionstyrelsen att samordna	Tertial: apr, aug, dec	2023-12-31

Regionala utvecklingsnämnden har i regionplan 2023 tilldelats riktat uppdrag om att kartlägga och optimera samverkans- och mötesstrukturer för att frigöra tid och/eller minska bemanning. Uppdraget ska avrapporteras

per april, per augusti samt per december månad.

Nämnden uppdrar till regionala utvecklingsdirektören att ta fram förslag för hur nämnden avser arbeta för att genomföra uppdraget för regionala utvecklingsnämndens räkning.

Regionala utvecklingsnämnden har även tilldelats uppdrag från regionfullmäktige om att under 2023 genomföra kartläggning av tjänster och funktioner som kan optimeras, arbetsuppgifter som kan effektiviseras, och delar där ambitionen kan sänkas alternativt pausas.

Nämnden uppdrar till regionala utvecklingsdirektören att ta fram förslag för hur nämnden avser arbeta för att genomföra uppdraget för regionala utvecklingsnämndens räkning.

3.2 Uppdrag från nämnd till förvaltning

Status	Uppdrag	Periodicitet	Slutdatum
Ej påbörjad	Uppdrag att utreda långsiktiga regionala förutsättningar att marknadsföra Västerbotten som en attraktiv region att besöka och vistas i Nämnden uppdrar till förvaltningen att under 2023 utreda långsiktiga regionala förutsättningar att marknadsföra Västerbotten som en attraktiv region att besöka och vistas i.	År	2023-12-31

4 Ekonomiska förutsättningar och budget 2023

4.1 Nämndens plan för hållbar ekonomi

Budgeten för den regionala utvecklingsnämnden läggs inom tilldelad budgetram, dock med vetskapen om att kollektivtrafiken sannolikt kommer att vara underfinansierad under år 2023.

Nämnden kommer i möjligaste mån att hålla nere kostnadsupparbetningen inom nämnden där det kan genomföras utan alltför stora negativa konsekvenser för det regionala utvecklingsuppdraget och den viktiga tillväxten i Västerbotten för att kompensera för det förväntade budgetöverdraget inom kollektivtrafikverksamheten. Exempelvis finns ett delmål som har tilldelats alla nämnder med innebörden att tjänsteresor ska minska med 15 procent jämfört med utfall 2022.

4.2 Årsprognos 2022

Årsprognosen för regionala utvecklingsnämndens verksamhet är -33,4 miljoner kronor för år 2022 (per 221025). Det förklaras av negativa årsprognoser från de båda kollektivtrafikbolagen, Länstrafiken i Västerbotten AB (-36 miljoner kronor) och Norrtåg AB (-9 mkr). Region Västerbotten har budgeterat 11,6 mkr mer för kollektivtrafiken 2022 jämfört med det bolagen budgeterat, vilket reducerar förväntat budgetunderskott med motsvarande belopp.

4.3 Budgetförändringar 2023

Inga budgetförändringar är beslutade för den regionala utvecklingsnämnden inför 2023 (status per 221025).

4.4 Fördelade budgetramar 2023

Den tilldelade budgetramen för 2023 uppgår till 412,9 (395,8) miljoner kronor, en ökning med 17,1 miljoner kronor. I beräkningen av årets ram har lönerna räknats upp med 3,1 procent med ett personalomkostnadspålägg på 49,44 procent. Övriga kostnader har räknats upp med 2,9 procent. Uppräkningen av kommunernas anslag till nämnden är tidigare i år beslutad till 1,1 procent (beslut av den regionala utvecklingsnämnden), vilket inte har beaktats vid uppräknings av budgetramen (uppräknings av intäkterna är högre än den beslutade ökningen).